

Belang van Nederland ligt in Düsseldorf

Gastcolumn

Columns - 23 juni 2003

(23 juni 2003) Enkele jaren geleden zorgde de PvdA-politicus Thijs Wöltgens voor enige opschudding nadat hij ogenschijnlijk had gepleit voor aansluiting van Nederland bij Duitsland. Nederland, aldus de interpretatie van Wöltgens' uitspraak, zou op velerlei gebied zo zeer met Duitsland verbonden zijn dat het zich net zo goed tot zeventiende deelstaat van Duitsland zou kunnen uitroepen. Het kan echter geen kwaad wanneer Nederland zich af en toe wat meer van zijn grootte en gewicht bewust is en beseft dat veel van zijn belangen beter in de hoofdstad Düsseldorf van de deelstaat Noordrijn-Westfalen (NRW) zijn te behartigen dan in Berlijn.

van Friso Wielenga

Kijkt men naar de betekenis van NRW voor Nederland op economisch, bestuurlijk, wetenschappelijk, cultureel en universitair gebied dan kan worden geconstateerd: niet Duitsland, maar NRW is de belangrijkste partner van Nederland in het oosten. Nederland en NRW zijn vrijwel even groot, hebben ongeveer hetzelfde aantal inwoners, zijn elkaars belangrijkste economische partners, beschikken met de Rijn over een gemeenschappelijke levensader en hebben gezamenlijk het potentieel om uit te groeien tot een krachtige Europese regio. Dat geldt niet in de laatste plaats voor het terrein van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Ook hier ligt het Nederlandse belang eerder in Düsseldorf dan in Berlijn. Niet alleen ligt de zeggenschap over onderwijs en onderzoek in Duitsland bij de deelstaten en niet bij de nationale regering, ook heeft Noordrijn-Westfalen met zeventien universiteiten en nog veel meer hogescholen de meeste hoger onderwijsinstellingen van Duitsland. Telt men de Nederlandse instellingen daar nog bij, dan beschikt dit deel van de EU over de grootste dichtheid van universiteiten en hogescholen.

Om de wetenschappelijke samenwerking binnen deze regio inclusief België en Luxemburg te intensiveren, riep de regering in Düsseldorf al in 1974 de functie van 'regeringscommissaris ter bevordering van de betrekkingen tussen de

universiteiten van Noordrijn-Westfalen en de Beneluxstaten' in het leven. Deze zogenaamde *Landesbeauftragte* heeft ook nu nog als taak initiatieven te ondersteunen die tot een verdere versterking van de wetenschappelijke en universitaire banden in deze Europese regio leiden.

Die steun varieert van het ter beschikking stellen van middelen voor reis- en verblijfkosten bij bezoeken over en weer tot de financiering van vier gasthoogleraarschappen per jaar in Noordrijn-Westfalen voor Nederlandse en Belgische wetenschappers. Ook inventariseert de *Landesbeauftragte* regelmatig gezamenlijke onderzoeksprojecten en gemeenschappelijke Nederlands-Duitse studierichtingen, stelt de gegevens online ter beschikbaar, waardoor geïnteresseerden snel en eenvoudig een overzicht wordt geboden over [de stand van zaken](#).

Zo bestaan tussen Nederlandse en Noordrijn-Westfaalse universiteiten en hogescholen inmiddels veertien gemeenschappelijke studierichtingen met Nederlandse en Duitse diploma's aan het eind van het curriculum. Voorts zijn er meer dan tweehonderd in officiële overeenkomsten vastgelegde [gezamenlijke onderzoeksprojecten](#) en is Noordrijn-Westfalen de absolute koploper in Duitsland waar het gaat om [onderzoek over Nederland](#).

Wie zich over de huidige stand van universitaire samenwerking wil informeren, is op 3 en 4 juli aanstaande van harte welkom op de eerste [Duits-Nederlandse Universitaire Dagen](#) in het hoofgebouw van de Westfälische Wilhelms-Universität in Münster. Deze manifestatie, georganiseerd door de *Deutscher Akademischer Austauschdienst*, de *Hochschulrektorenkonferenz* (te vergelijken met de Nederlandse VSNU) en de *Landesbeauftragte* biedt een breed programma over studie, arbeidsmarkt, studentenuitwisseling, wetenschappelijke samenwerking etc.

Kortom: Nederland en NRW zijn sterk met elkaar verweven, lijken in veel opzichten op elkaar en voor Nederland "spielt hier die Musik", zoals het spreekwoord gaat. Nederland heeft grote belangen in deze Duitse deelstaat. Zo bezien hoeft Nederland zich ook niet groter te voelen dan het is en kan het zich evenals NRW rustig verlagen tot deelstaatniveau waardoor het veel van zijn belangen optimaal kan behartigen. En wanneer beide zich Europese deelstaat noemen hoeft dat ook geen gevoeligheden op te roepen.

Prof. dr. Friso Wielenga is directeur van het Zentrum für Niederlande-Studien aan de Westfälische Wilhelms-Universität in Münster en Landesbeauftragte NRW-Benelux.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2776/belang-van-nederland-ligt-in-dusseldorf>